

Південна
Фундація
Медицини

**«ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ:
ПИТАННЯ МЕДИЧНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**20-21 травня 2016 р.
Одеса**

**Громадська організація
«Південна фундація медицини»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ:
ПИТАННЯ МЕДИЧНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ**

20-21 травня 2016 р.

**Одеса
2016**

- 3 46   **Здоров'я людини у сучасному світі: питання медичної науки та практики: матеріали міжнародної науково-практичної конференції** (м. Одеса, 20-21 травня 2016 року). – Одеса: ГО «Південна фундація медицини», 2016. – 108 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Здоров'я людини у сучасному світі: питання медичної науки та практики», розглядаються загальні проблеми клінічної та профілактичної медицини, питання ветеринарної, фармацевтичної науки та інше.

Призначений для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів медичної, фармацевтичної та ветеринарної спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

ББК 5я43
УДК 61(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ

Науменко І. А., Шукаєва О. П., Чифліклій А. І.
ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПО РОЗРОБЦІ НАСТОЯНКИ
НА ОСНОВІ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ..... 6

Процька В. В., Журавель І. О.
ВИЗНАЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ СИРОВИНИ
ХОСТИ ПОДОРОЖНИКОВОЇ..... 8

НАПРЯМ 2. КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

Бобронникова Л. Р., Марків А. И.
МЕТАБОЛИЧЕСКИЕ НАРУШЕНИЯ И ОСОБЕННОСТИ
СТРУКТУРНО-ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ МИОКАРДА
У ПАЦИЕНТОВ С ГИПЕРТОНИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЬЮ
НА ФОНЕ САХАРНОГО ДИАБЕТА..... 10

Бобронникова Л. Р., Аношина А. С.
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛИПРИМАРА У ПАЦИЕНТОВ С АРТЕРИАЛЬНОЙ
ГИПЕРТЕНЗИЕЙ И АБДОМИНАЛЬНЫМ ОЖИРЕНИЕМ 12

Вергун А. Р., Кіт З. М., Шалько І. В.
КОМПЛЕКСНЕ ЛІКУВАННЯ МІКОТИЧНО-АСОЦІЙОВАНОГО
ВТОРИННОГО ВРОСЛОГО НІГТЯ У ХВОРИХ
НА ДЕСТРУКТИВНИЙ ОНІХОМІКОЗ ІЗ ДЕРМАТОФІТОМОЮ
НА ФОНІ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ 14

Данилів Ю. М.
ХАРАКТЕРИСТИКА ФОНОВОЇ ПАТОЛОГІЇ
ПРИ АТОПІЧНИХ ДЕРМАТИТАХ У ДІТЕЙ..... 19

Дзюба І. П.
ПСИХОСОМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХВОРИХ
НА БІЛАРНІ ДИСФУНКЦІЇ ТА КАРДІОВАСКУЛЯРНИЙ РИЗИК..... 21

Дудка П. Ф., Добрянський Д. В., Бондаренко Ю. М., Іорданова Н. Х.
МЕМБРАННА NA/K – АТФ-АЗА ЯК БІОМАРКЕР ЕЛЕКТРИЧНОЇ
НЕСТАБІЛЬНОСТІ МІОКАРДА ПРИ КАРДІАЛЬНІЙ
ТА ПУЛЬМОНОЛЬНІЙ ПАТОЛОГІЇ..... 26

Бочкарьова О. В., Боднарюк О. І., Земляк О. Я.
СКЛАД МІКРОБІОТИ ВМІСТУ ПОРОЖНИНИ ПІХВИ ДІВЧАТ
ПУБЕРТАТНОГО ВІКУ 28

Калмикова А. В., Туманський В. О.
ІМУНОГІСТОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗПОДІЛУ
Т-ХЕЛПЕРІВ ТА ЦИТОТОКСИЧНИХ Т-ЛІМФОЦИТІВ У ПУХЛИННОМУ
МІКРООТОЧЕННІ ПЛОСКОКЛІТИННОГО РАКУ ЛЕГЕНЬ 33

Короташ І. Ф., Гресько М. Д. КЛІНІКА, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ АТРОФІЧНОГО ВАГІНІТУ В ПОСТМЕНОПАУЗІ	34
Макагонов І. О., Вергун А. Р., Ометюх І. В., Мошинська О. М. ОСОБЛИВОСТІ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ УСКЛАДНЕНИХ ПРОЛЕЖНІВ У ВІДДІЛЕННІ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ	38
Мартиць Ю. М. АНАЛІЗ ЗНИЖЕННЯ РІВНЯ БРУКСИЗМА У ДОРОСЛИХ ПАЦІЄНТІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ПАЛЬЦЕВОГО САМОМАСАЖУ ПІД КОНТРОЛЕМ ЕМГ	42
Мельник Г. Д. АНАЛІЗ ВНЕЛЕГОЧНОГО ТУБЕРКУЛЕЗА У ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ В ХАРЬКОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	44
Вергун А. Р., Чуловський Я. Б., Ометюх І. В., Мошинська О. М., Вергун О. М. АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ ПРОЛЕЖНІВ У ВІДДІЛЕННІ ПАЛІАТИВНОЇ МЕДИЦИНИ: АВТОРСЬКІ ПОГЛЯДИ	47
Пікас О. Б. РЕЗУЛЬТАТИ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ІНФІЛЬТРАТИВНИЙ ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ, ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД НАСЛІДКІВ АВАРІЇ НА ЧАЕС, ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЛІВОЛІНУ ФОРТЕ ТА ІМУНОФАНУ	53
Пікас П. Б., Полінкевич Б. С., Брюзгіна Т. С. ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ СКЛАДУ ЖИРНИХ КИСЛОТ ЛІПІДІВ СИРОВАТКИ КРОВІ У ХВОРИХ НА ПОЛІПИ КИШЕЧНИКА	56
Рибак О. Я., Гресько М. Д. ДИСГОРМОНАЛЬНІ ПОРУШЕННЯ В ПРЕМЕНОПАУЗІ	59
Ринжук Л. В., Ринжук В. Є., Процишен О. С. БЕЗСИМПТОМНА БАКТЕРІУРІЯ У ВАГІТНИХ: ОЦІНКА СТАНУ СИСТЕМИ ІМУННОГО ЗАХИСТУ ЗА РІВНЕМ ПРОЗАПАЛЬНИХ ЦИТОКІНІВ ПЕРШОЇ ЛІНІЇ РЕАГУВАННЯ	62
Ринжук Л. В., Ринжук В. Є., Гузій О. В. ДО ПИТАННЯ РОЗРОБКИ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ В ЛІКУВАННІ ДОКЛІНІЧНИХ ФОРМ ІНФЕКЦІЙ СЕЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ У ВАГІТНИХ ТА ОЦІНКИ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ	65
Романюк Л. Б., Кравець Н. Я. СТРУКТУРА МІКРОБІОТИ РОТОГЛОТКИ У ХВОРИХ НА ГІПОТИРЕОЗ ...	69
Сарьєва М. Р. КОСТНО-СУСТАВНОЇ ТУБЕРКУЛЁЗ: ФАКТОРЫ РИСКА РАЗВИТИЯ, ОСОБЕННОСТИ КЛИНИЧЕСКОГО ТЕЧЕНИЯ И ДИАГНОСТИКИ	70

Бочкарьова О. В., Боднарюк О. І., Скорейко С. С. РОЛЬ ДЕЯКИХ ПРОЗАПАЛЬНИХ І ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ЦИТОКІНІВ У РОЗВИТКУ ВУЛЬВОВАГІНІТУ В ДІВЧАТ ПУБЕРТАТНОГО ПЕРІОДУ РОЗВИТКУ	74
Туманський В. О., Попович С. А., Туманська Л. М. ПОРІВНЯЛЬНА ІМУНОГІСТОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОСТАТИЧНОЇ ІНТРАЕПІТЕЛІАЛЬНОЇ НЕОПЛАЗІЇ ТА АЦИНАРНОГО РАКУ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ	78
Сиса О. М., Швачкіна Г. С. ВИКОРИСТАННЯ СВІЖОЗАМОРОЖЕНОЇ АВТОЛОГІЧНОЇ ПЛАЗМИ ЯК МЕТОД ПРОФІЛАКТИКИ ТРОМБОГЕМОРАГІЧНИХ УСКЛАДНЕНЬ ПРИ ГІНЕКОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЯХ.....	83

НАПРЯМ 3. ТЕОРЕТИЧНА МЕДИЦИНА

Артёмов А. В. МЕДИКО-БИОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ МАТЕМАТИЧЕСКОЙ МОДЕЛИ СТАРЕНИЯ	87
Кривда Р. Г. НОВЫЙ ПОДХОД В ИДЕНТИФИКАЦИИ МИКРОСЛЕДОВ БИОЛОГИЧЕСКОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ НА ВЕЩЕСТВЕННЫХ ДОКАЗАТЕЛЬСТВАХ	92
Павлова Е. А. СОСТОЯНИЕ НЕСПЕЦИФИЧЕСКОЙ ИММУНОЛОГИЧЕСКОЙ РЕАКТИВНОСТИ У БОЛЬНЫХ С ХРОНИЧЕСКОЙ СЕРДЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТЬЮ ТЯЖЕЛОЙ СТЕПЕНИ	97
Сіренко В. А., Ніколасва О. В., Ковальцова М. В. РІВЕНЬ МАГНІЮ В ГОМОГЕНАТІ ТКАНИНИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ ТА ЇХ ПОТОМСТВА В УМОВАХ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ	100
Tkachenko E. V., Sartipi H. N., Khalafalla Ahmed Mohsen Ibrahim, Soltaninia M., Almagri A. H. ACTUAL PROBLEMS DEALING WITH TYPOLOGICAL ASPECTS ASSESSMENT IN DENTISTRY	103

7. Interleukin-1 is the initiator of Fallopian tube destruction during Chlamydia trachomatis infectio. // M. Hvid, A. Baczynska, B. Deleuran [et al.] // Cellular Microbiology. – 2007. – Vol. 9, no. 12. – P. 2795–2803.

8. IL-10 secretion and sensitivity in normal human intestine and inflammatory bowel disease / C. Gasche, S. Dakos, C. Dejaco [et al.] // J. Clin. Immunol. – 2010. – Vol. 20, № 20. – P. 362-370.

Туманський В. О.

доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри патологічної анатомії і судової медицини

Попович С. А.

магістрант кафедри урології, променевої діагностики та терапії

Туманська Л. М.

кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри патологічної анатомії і судової медицини

*Запорізький державний медичний університет
м. Запоріжжя, Україна*

ПОРІВНЯЛЬНА ІМУНОГІСТОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОСТАТИЧНОЇ ІНТРАЕПІТЕЛІАЛЬНОЇ НЕОПЛАЗІЇ ТА АЦИНАРНОГО РАКУ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ

Поширений серед чоловіків літнього і старечого віку рак передміхурової залози (ПЗ) займає в структурі онкологічних захворювань 2-е місце у світі і перше місце в США [1, с. 889]. Одним із передракових станів є простатична інтраепітеліальна неоплазія (ПІН) передміхурової залози, яка визначається тільки при мікроскопічному дослідженні ПЗ і нерідко, як і рак ПЗ, супроводжується підвищеним рівнем в крові простат-специфічного антигену [2, с. 21]. Простатична інтраепітеліальна неоплазія характеризується проліферацією секреторного епітелію в просвітах залоз ПЗ, найвища виразність якої не відрізняється від раку ПЗ [2, с. 21]. Враховуючи значну мікроскопічну схожість простатичної інтраепітеліальної неоплазії і ацинарної аденокарциноми ПЗ для їх диференційної діагностики використовують патоморфологічне дослідження прицільного пункційного трепанобіоптату ПЗ [2, с. 22], а також імуногістохімічні (ІГХ) дослідження [2, с. 22], за допомогою яких визначають наявність в залозах з клітинними проліфератами базальних (стов-

бурових) клітин з експресією високомолекулярного цитокератина та ракових епітеліально-люмінальних клітин з експресією ферменту альфа-метилацил-CoA рацемази [3, с. 4, 6-7].

Мета дослідження – визначення найбільш важливих диференційних імуногістохімічних параметрів простатичної інтраепітеліальної неоплазії і ацинарного рака передміхурової залози.

Матеріал і методи дослідження. Патоморфологічними методами досліджені трепанобіоптати ПЗ 44 хворих віком $69,69 \pm 1,36$ років зі збільшеною передміхуровою залозою і з підвищеним рівнем в крові простат-специфічного антигену.

Стовпчики трепанобіоптатів ПЗ заливали в парафін, виготовлені серійні зрізи для мікроскопії забарвлювали гематоксиліном і еозином та методом Ван-Гізона. В парафінових зрізах проводилися ІГХ дослідження згідно інструкцій фірм-виробників, візуалізацію ІГХ-реакції виконували з використанням системи детекції DAKO EnVision+System («ДАКО», США) з діамінобензидином (DAB). Для вивчення ІГХ особливостей доброякісної гіперплазії та раку ПЗ використовували первинні моноклональні антитіла до базальних клітин простатичних залоз *Mo a-Hu CK HMW, Clone 34BetaE12* («Thermo Fisher Scientific Inc.», США), до мітохондріально-пероксисомального ферменту альфа-метилацил-CoA рацемази *Rb a-Hu AMACR/p504s, Clone 14H4* («Neo Markers», США), а також поліклональні антитіла до рецепторів андрогенів *Rb a-Hu Androgen Receptor* («Thermo Fisher Scientific Inc.», США). Зрізи дозбарвлювали гематоксиліном Майєра і заключали в канадський бальзам.

У хворих на ацинарну аденокарциному ПЗ розраховувалася сума Глісона для визначення ступіню диференціювання пухлини.

Результати дослідження. При патоморфологічному дослідженні трепанобіоптатів ПЗ у 25 хворих діагностована ацинарна аденокарцинома ПЗ, у 19 пацієнтів визначена залозисто-стромальна доброякісна гіперплазія передміхурової залози (ДГПЗ), яка поєднувалася з мультифокальною ПІН.

За даними мікроскопії залозисто-стромальна ДГПЗ представляє собою скупчення рівновеликих, розгалужених простатичних залоз, розділених широкими вузловатими прошарками фіброзно-м'язової тканини. На базальній мембрані залоз розташований ряд базальних (стовбурих) клітин з цитоплазматичною експресією високомолекулярного цитокератина *CK HMW*. Над базальними клітинами виявляється циліндричний секреторний епітелій з однаково округлими ядрами без ядерць і блідою еозинофільною цитоплазмою, в якій відсутня експресія ферменту альфа-метилацил-CoA рацемази. Поде-

куди секреторний епітелій утворює в просвітах залоз складки та папілярні структури. У пацієнтів з ДГПЗ в ядрах секреторного епітелію залоз та в ядрах клітин міо-фіброзної вузлової строми передміхурової залози визначена різної інтенсивності експресія рецепторів андрогенів, що свідчить про чутливість секреторних і стромальних клітин до андрогенів.

В залозисто-стромальній ДГПЗ виявлена різна кількість вогнищ мультифокальної ПІН низького і високого ступеню. Морфологічним субстратом ПІН є клітинні проліферати в протоках і ацинусах передміхурової залози. У вогнищах ПІН залози з внутрішньоацинарними клітинними проліфератами зближені одна до одної «спинка до спинки» і розмежовані між собою вузькими прошарками фіброзно-м'язової строми. В ПІН низького ступеню в ацинусах залоз визначаються проліферати з епітеліальних клітин, які за структурою ядер і цитоплазми нічим не відрізняються від нормальних. В ПІН високого ступеню в ацинусах визначається збільшена кількістю базальних клітин, клітинні багаторядні проліферати утворені секреторними клітинами з певними ознаками поліморфізму і атипії: вони мають збільшені, гіперхромні ядра неправильної форми, в яких виявляються великі, неправильної форми ядраця, нерідко – множинні. Такі збільшені у кількості поліморфні клітини утворюють в ацинусах багатощарові пучкові, мікропапілярні, криброзні і сплюснені клітинні структури (варіанти ПІН), які за мікроскопічною будовою дуже походять на рак передміхурової залози. У обстежених нами хворих частіше спостерігався пучковий варіант ПІН – багатощарове клітинне випинання в ацинус, папілярний ПІН – багатощарове клітинне випинання з фібро-васкулярною серцевиною і криброзний ПІН – клітинний проліферат з отворами.

Виконані нами дослідження показали, що мультифокальна вогнищева ПІН в залозисто-стромальній ДГПЗ має наступні ІГХ характеристики. В пучковому варіанті ПІН у внутрішньоацинарних багатощарових клітинних випинаннях зберігаються шари базальних (стовбурових) клітин з цитоплазматичною експресією високомолекулярного цитокератина *СК НМВ*. Одночасно в багатощарових випинаннях атипичних секреторних клітин відсутня цитоплазматична експресія ферменту альфа-метилацил-СоА рацемози.

Аналогічні імуногістохімічні характеристики має папілярний варіант ПІН, утворений багатощаровими клітинними випинаннями з фібро-васкулярною серцевиною в центрах: в таких клітинних проліфератах зберігаються шари *СК НМВ*-позитивних базальних клітин і відсутня експресія альфа-метилацил-СоА рацемози в атипичних секреторних клітинах.

В криброзному варіанті ПІН, утвореному поширеними ділянками атипичних секреторно-люмінальних клітин з округлими безклітинними отворами, також визначаються збережені шари базальних клітин з цитоплазматичною експресією високомолекулярного цитокератина *СК НМВ*, а в поширених ділянках, утворених тісно прилеглими атипичними секреторними клітинами відсутня цитоплазматична експресія мітохондріально-пероксисомального ферменту альфа-метилацил-СоА рацемази.

За результатами ІГХ досліджень встановлено, що в секреторному епітелії пучкової, папілярної і криброзної ПІН виявляється ядерна експресія рецепторів андрогенів.

За результатами патоморфологічних досліджень в простатичних трепанобіоптатах у 25 хворих діагностована ацинарна аденокарцинома ПЗ, яка складається з різновеликих ацинусів, побудованих атипичними раковими клітинами з поліморфними ядрами. Висока ступінь диференціювання ацинарної аденокарциноми (сума Глісона 3-5 балів) визначена у 6 хворих, середня ступінь диференціювання (сума Глісона 6-8 балів) – у 11 хворих, і низькодиференційована аденокарцинома (сума Глісона 9-10 балів) – у 8 хворих.

Встановлено, що в пухлинних ацинусах простатичної аденокарциноми, незалежно від їх розмірів і гістоархітектонічної структури за Глісоном, не виявляються базальні (стовбурові) клітини з цитоплазматичною експресією високомолекулярного цитокератина *НМВ*. Це кардинально відрізняє ракові ацинуси від поряд розташованих не пухлинних гіперпластичних ацинусів схожої мікроструктури. Другою важливою диференційною ознакою простатичної аденокарциноми є експресія в цитоплазмі пухлинних клітин ракових ацинусів мітохондріально-пероксисомального ферменту альфа-метилацил-СоА рацемази, яка не виявляється в нормальних секреторних ацинарних клітинах, в клітинах ПІН і гіперпластичних залоз ПЗ.

Встановлено, що у всіх 25 хворих на ацинарну аденокарциному ПЗ в простатичних трепанобіоптатах виявлений високий рівень ядерної експресії рецепторів до андрогенів майже у всіх клітинах ацинарної аденокарциноми ПЗ, що свідчить про високу чутливість виявленого раку до андрогенів.

Висновки:

1. Диференційною імуногістохімічною ознакою пучкової, папілярної і криброзної простатичної інтраепітеліальної неоплазії високого ступеня від ацинарного раку передміхурової залози є наявність в клітинних проліфера-тах простатичної інтраепітеліальної неоплазії базальних, цитокератин-*НМВ*-позитивних клітин та відсутність цитоплазматичної експресії альфа-метилацил-СоА рацемази в проліферуючих секреторних клітинах.

2. В мультифокальній простатичній інтраепітеліальній неоплазії і в доброякісній залозисто-стромальній гіперплазії передміхурової залози визначається ядерна експресія рецепторів андрогенів не тільки в проліферуючому і в секреторному епітелії ацинусів, а й в клітинах фіброзно-м'язової строми.

3. Ацинарний рак передміхурової залози характеризується відсутністю базальних (стовбурових) *СК НМВ*-позитивних клітин в пухлинних ацинусах, цитоплазматичною експресією ферменту альфа-метилацил-СоА рацемази та високим рівнем експресії рецепторів андрогенів в ядрах ракових клітин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лопаткин Н. А. Урология. Национальное руководство / – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 1024 с.
2. Пожариский К.М., Воробьев А.В. Патоморфологическая характеристика и особенности карциномы предстательной железы. Значение простатической интраэпителиальной неоплазии // Практическая онкология. – 2001. – № 2(6). – С. 17–23.
3. Kristiansen G., Epstein J.I. Immunohistochemistry Prostate Pathology // DAKO. – 2013. – 20 p.